

İstanbul Ticaret Üniversitesi
İşletme Fakültesi
Havacılık Yönetimi Lisans Programı

Hazırlayan Kişi: Prof. Dr. Hüner ŞENCAN

Hazırlanma Tarihi: 10.01.2020 14:10:43

Dersin		Dönem	Teori	Uygulama	Kredi	AKTS
Adı	Kodu					
Havacılıkta İnsan Faktörü	hay406	2018-2019 Bahar	3	0	3	5

Dersin Geçerlilik Zamanı	2019-02-04 - 2019-07-05
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Türü	Üniversite Geneli Seçmeli
Dersin Düzeyi	Lisans
Dersi Veren	Prof. Dr. Hüner ŞENCAN
İletişim	Dahili: 3117 Oda: C-412B Birim: Havacılık Yönetimi Lisans Programı Görev: Dekan, hsencan@ticaret.edu.tr
Dersin Amacı	Havacılık sektöründe gerek havada çalışan ve gerekse yerde çalışan personelin yetersiz deneyim, yetersiz bilgilendirme, aşırı ve anlamsız öz güven duygusu nedeni ve fiziksel ve ruhsal durumlardan kaynaklanabilecek hataların önüne geçmek ve performans sorunlarını gidermek için bilinç kazanma, temel terimleri bilme ve tanıma, takım çalışması yapma, fiziksel durumunu formda tutma açısından gerekli bilgilerin verildiği bir derstir. Ders kapsamında --insan faktörü-- teriminin tanımları, insan performansı ve sınırlılıkları, sosyal psikoloji, fiziksel çevre, görev analizi, iletişim süreci, takım içi iletişim, hataların yönetimi, SHELL modeli, Mürettebat Kaynakları Yönetimi gibi konular üzerinde durulur. Öğrencilere sınıf içinde takım çalışması, tartışma toplantıları düzenlenir.
Dersin Öğrenme Çıktıları (DÖÇ)	-- havacılıkta insan faktörü olgusunu tanımlar -- insan faktörüne yol açan etkenleri bilir -- 12 kötü insan faktörünü sayabilir -- insan faktörüne yol açan sosopsikolojik faktörleri açıklayabilir -- takım çalışmasının insan faktörü açısından önemini açıklayabilir -- mürettebat açısından insan faktörünün önemini

	kavramsallaştırabilir
Öğretim Yöntemleri	Konferans, film izleme, tartışma, ev ödevi
Dersin İçeriği (Kısa tanımı)	İnsan faktörleri hakkında genel bilgi, Görme, işitme ve insan performansı ve limitleri, Sorumluluk, motivasyon ve baskı, Kültür, ekip çalışması ve yönetim hataları, Liderlik ve iş liderliği, Sağlık, zindelik ve dikkat, Fiziksel çevre, İş yükü, stres ve vardiyalı çalışma, Alkol, ilaç kullanımı, uykusuzluk, İletişim, Görevler, Hata modelleri, İşyerindeki tehlikeler
Ön Koşul(lar)/Eş Koşul(lar)	yok

Haftalık Konular

1. Hafta	iF Genel Giriş
2. Hafta	İnsan Faktörü nedir
3. Hafta	İnsan Faktörü ve Risk
4. Hafta	İnsan Performansı ve Sınırlılıkları
5. Hafta	Sosyal Psikoloji
6. Hafta	Fiziksel Çevre
7. Hafta	Görev Analizi
8. Hafta	vize
9. Hafta	İletişim süreci
10. Hafta	Takım içi iletişim ve İş Kaydı
11. Hafta	İnsan Hatası
12. Hafta	Hataların Yönetimi
13. Hafta	İnsan Faktörü için SHELL Modeli
14. Hafta	Mürettebat Kaynakları Yönetimi - MKY

Kaynaklar	Ders Kitabı	İnternetteki ders notları ve İngilizce kaynaklar
	Yardımcı Kaynaklar	İnternetteki ders notları ve İngilizce kaynaklar
Ders Materyali (Yardımcı ekipman, maket vs.)		Web sitesine alınan filmler

Değerlendirme Sistemi

İçerik	Yarıyıl	Çalışmalar	Sayısı	Katkısı
		Ödevler	0	0
		Sunum	0	0

	Ara Sınavlar	1	50
	Proje	0	0
	Laboratuvar	0	0
	Arazi Çalışması	0	0
	Kısa Sınavlar (quiz)	0	0
	Dönem Ödevi / Projesi	0	0
	Portfolyo Çalışmaları	0	0
	Raporlar	0	0
	Öğrenme Günlükleri	0	0
	Bitirme Tezi / Projesi	0	0
	Seminer	0	0
	Diğer	0	0
	Toplam	1	50
	Yarıyıl içi çalışmaların başarı notuna katkısı		50
	Yarıyıl sonu sınavının başarı notuna katkısı (>%40)		50
	Toplam		100

Dersin Öğrenme Çıktılarının, Program Öğrenme Çıktıları İle İlişkisi

No	Program Öğrenme Çıktıları (PÖÇ) Katkı Derecesi	Ders Öğrenme Çıktıları (DÖÇ)					
		DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4	DÖÇ5	DÖÇ6
PÖÇ1	Havacılıkla ilgili kavramları ve ilkeleri bilir ve tanımlar. Havacılığa ilişkin temel operasyonları, belirli görevlerde sertifikalı çalışma gerekliliğini ve hava araçlarını tanır ve sayar. (İlgili Dersler: Sivil Havacılığa Giriş, Havaalanı Anatomisi, Havacılık Hukuku, Havaalanı Operasyon, Temel Uçak Bilgisi katkıları -- 5 puan)	3	4	5	4	4	4
PÖÇ2	Havacılıkta yer hizmetleri, hava trafik kontrolörlüğü ve Genel Havacılık ile ilgili diğer bölümlerin işlevlerini sınıflandırır ve açıklar. (Sivil Havacılığa Giriş, Havaalanı Anatomisi, Havaalanı Operasyon, İşletme Yönetimine Giriş ve Yönetim Organizasyon -- öğrencilere bu konuda özel ödev verilerek katkılar 5 puan)	3	5	5	3	5	4
PÖÇ3	Yolcu ve seyahat işlemleri ile havacılık taşımacılığı hakkında, havacılık cihaz ve ekipmanları hakkında bilgileri	4	2	4	5	4	4

	organize eder ve açıklar. (Havaalanı Anatomisi, Havaalanı Operasyon, Yolcu Hizmetleri Yönetimi, Havaalanı Kargo, Kargo Operasyon, Tarife Planlama, Yük Kontrolü ve Denge, Slot ve Permi, Havayolu Filo Planlama, katkıları 5 puan)						
PÖÇ4	Havacılık emniyetine ilişkin temel kavramları, ilkeleri, kuralları açıklar ve yorumlar. (Emniyet Yönetim Sistemi, Havacılık Güvenliği katkıları 5 puan)	5	3	5	4	4	4
PÖÇ5	Havayolu işletmelerinin yakıt maliyeti yönetimi, Havayolu işletmelerinin uçak yükleme politikaları hakkında bilgileri yorumlar ve uygular. (Hangi derslerle) Yük Kontrolü ve Denge, Hava Kargo, Kargo Operasyon, Gelir Yönetimi	5	0	4	4	4	4
PÖÇ6	Matematik, pazarlama, muhasebe, finansman ve benzeri temel işletmecilik bilgilerini havacılık işletmelerinin ilgili birimlerinde uygulamaya alır. (Matematik, Makro, Mikro Ekonomi, Pazarlama Yönetimi, Maliyet ve Yönetim Muhasebesi, İşletme Hukuku, İstatistiğe Giriş, Havacılık İşletmelerinde Finans katkıları 5 puan)	4	4	3	3	4	4
PÖÇ7	Havacılık İşletmelerinin uygulayabilecekleri ISO 9001 ve AS9100 kalite yönetim sistemleri hakkında bilgileri analiz eder, ayrıştırır ve yeniden birleştirerek işletme için anlamlı hale getirir. (Havacılıkta Kalite Dersi katkısı 5 puan)	4	0	2	4	4	4
PÖÇ8	Havacılık işlemlerini ve pilotları olumsuz etkileyen tekil --insan faktörlerini-- tanırlar ve bunların etkilerinin bir araya geldiğinde ileride ne gibi istenmeyen sonuçlara yol açacağını önceden görerek önlem alır. (Havacılıkta İnsan Faktörü Dersi katkısı 5 puan)	3	3	0	5	5	5
PÖÇ9	Havacılık ve meteoroloji ile havacılık ve çevre arasındaki ilişkiler konusunda hazırlanan METAR, SPECI, TAF, AIRMET, SIGMET raporlarını miktar, kalite veya bir şeyin değeri açısından değerlendirir, ilişkilendirir ve hükmünü	3	3	3	3	4	4

	verir. (Yük Kontrolü ve Denge I, II Derse katkısı 4)						
PÖÇ10	Hava taşımacılığı konusunda, bilim ve teknolojiadaki gelişmeleri izlemek, alanında edindiği bilgileri/becerileri eleştirel yaklaşımla yorumlamak. (Havacılık Semineri)	3	3	3	3	3	3
PÖÇ11	Hava taşımacılığı ile ilgili edindiği bilgi ve beceriler düzeyindeki düşüncelerini ve önerilerini hava taşımacılığı ile ilgili kişi ve kurumlarla etkin iletişim kurarak, yazılı /sözlü olarak nicel/nitel verilerle ilişkilendirmek. (Aviation English, Hava Kargo, Havaalanı operasyon)	3	4	3	4	5	4
PÖÇ12	Hava taşımacılığı ile ilgili alanındaki güncel bilgileri içeren kitaplar, araç-gereçler ve diğer kaynaklarla desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olmak. (Havacılıkta Güncel yaklaşımlar, Havacılıkta Veri Analizi)	4	5	1	3	4	4

AKTS- İş Yüğü Tablosu

Etkinlikler	Hafta	Süre (saat)	Toplam İş Yüğü
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Çalışma Süresi	14	3	42
Ödevler	3	9	27
Sunum	0	0	0
Ara Sınavlar	1	6	6
Proje	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Arazi Çalışması	1	8	8
Yarıyıl Sonu Sınavı	0	0	0
Kısa Sınavlar (quiz)	0	0	0
Dönem Ödevi / Projesi	0	0	0
Portfolyo Çalışmaları	0	0	0
Raporlar	0	0	0
Öğrenme Günlükleri	0	0	0
Bitirme Tezi / Projesi	0	0	0
Seminer	0	0	0

Diğer	0	0	0
Toplam İş Yüğü			125
Toplam İş Yüğü / 25			5
Dersin AKTS Kredisi			5

Dersin Alan/Meslek Öğretimi Sağlamaya Yönelik Katkısı
İnsan faktörünün yol açacağı tehlikeler ve riskler konusunda bilgili ve bilinçli olması

Onaylayan	Diploma Programının Başkanı	Doç. Dr. Okşan ARTAR